

ENTEROBIOZĖ

KAS TAI?

Enterobiozė (dar vadinama oksuriaze, spalinių infekcija, siūlinių kirmėlių infekcija) yra **parazitinis susirgimas**.

SUKĖLĖJAS.

Enterobiozė sukelia *parazitinės kirmėlės* Enterobius vermicularis (*Oxyuris vermicularis*), liaudiškai žinomos kaip **spalinės**. Tai yra mažos, baltos spalvos kirmėlaitės. Jos gyvena žmogaus plonosios žarnos apatinėje ir storosios žarnos viršutinėje dalyje.

INFEKCIJOS ŠALTINIS.

Vienintelis šios ligos infekcijos šaltinis yra **sergantis enterobioze žmogus**. Nuo sergančiojo spalinių kiaušiniai patenka ant naktinių rūbų ir lovos baltinių, grindų, lieka ant rankšluosčių, tualetų unitazų, vonios kraštų, per užterštas rankas patenka ant maisto. Spalinių kiaušinius gali išnešioti musės ar tarakonai, su dulėmis jie gali pakilti į orą ir nusėsti ant lentynų, kėdžių, paveikslų ir t.t. Šunys ir katės šia kirmėline liga neserga, bet ant savo kailiuko kiaušinėlius gali išnešioti po visą butą. Vaikas, lankantis vaikų ugdymo įstaigą, spalinių kiaušinių gali nunešti į darželį ar mokyklą.

KAIP ŽMOGUS UŽSIKREČIA?

Spalinių kiaušinėliams **per burną patekus į virškinimo traktą**. Dažniausiai užsikrečiama nuo nešvarių rankų, užteršto maisto ar daiktų (žaislų, knygų, drabužių, baldų ir t.t.). Spalinių kiaušinėliai su dulėmis gali patekti į kvėpavimo takus, iš kur jie patenka į ryklę ir yra nuryjami.

SIMPTOMAI.

Pirmąsias dvi savaites po užsikrėtimo liga pasireiškia **pilvo skausmais**, dažniausiai bambos srityje, **padažnėjusiu tuštinimusi, pykinimu**. Praėjus maždaug 30 dienų po užsikrėtimo, kai suaugusios kirmėlaitės pradeda šalintis per išeinamąją angą, atsiranda stiprus **išeinamosios angos, tarpvietės, lytinių organų niežulys**.

DIAGNOSTIKA.

Ligonį tirti dėl enterobiozės reikia, pastebėjus neaiškios kilmės alergiją, sutrikus žarnyno veiklai, niežtint išangės sritį.

GYDYMAS.

Gydoma **vaistais** nuo kirmėlių (antihelmintikais). Rekomenduojama išsitiirti ir gydytis visai šeimai.

PROFILAKTIKA.

- Plauti rankas pasinaudojus tualetu, pakeitus sauskelnes, prieš valgį ar maisto gaminimą.
- Trumpai karpyti nagus ir jų nekramtyti.
- Palaikyti viso kūno švarą, vilkėti švariais viršutiniais ir apatiniais drabužiais. Naudoti šviesią patalynę, rankšluosčius.
- Reguliariai vėdinti, tvarkyti ir drėgnu būdu valyti gyvenamąsias patalpas, ypač – miegamąsias patalpas, tualetą ir vonią. Po to karštu vandeniu nuplškinti naudotus plovimo ir valymo įrankius, šluostes.
- Siurbti, dulkinti ir drėgnu būdu valyti kilimus, kiliminius takelius, minkštą sofų, fotelių, kėdžių audinį išsiurbti, išpurtyti ar išlyginti per drėgną medžiagą karšta laidyne.
- Vandeniui ir muilui nuplauti, išskalbti vaikų žaislus.
- Patalpose naikinti muses, tarakonus ir kitus vabzdžius.
- Naktį mūvėti apglundančias kelnaites, kad ant patalynės ir kitų aplinkos daiktų nepatektų kirmėlių ir jų kiaušinėlių.
- Kiekvieną rytą nusiprausti šiltu vandeniu su muilu: gerai nuplauti sėdmenis, šlaunis ir rankas.
- Valymui, plovimui patartina naudoti ūkinį muilą, sodą.